

HUKUKA GİRİŞ SORU

1- I. Ahlak kuralları, insanın gerek içsel gerek dışsal davranışlarında iyiye yönelmesini hedefler II. "İyi nedir?" sorusuna ise, bir iç yasa koyucunun ürünüdür şeklinde cevap verilebilir III. Bu nedenle "iyi" kavramı sübjektiftir IV. Ahlak kurallarında bir iç yasa koyucu olmasına karşılık, yaptırım dışsaldır; ahlak kuralına uymayan kişi toplum tarafından kınanarak cezalandırılır V. Bir iç yasa koyucunun ürünü olması nedeniyle, toplumsal ahlak diye bir kavramdan bahsedilmesi mümkün değildir.

Yukarıdaki paragrafta numaralandırılmış cümlelerden hangisi yanlıştır?

- a) I b) II c) III d) IV e) V

2- TBMM toplantılarına, içtüzükte öngörülen kıyafetle katılma zorunluluğu aşağıdaki yargılardan hangisini doğrular?

- a) Görgü kuralları zaman zaman hukuk kurallarına kaynaklık edebilir.
b) Söz konusu kural bir örf ve adet niteliğini taşır, bağlayıcı değildir.
c) Söz konusu kural bir görgü kuralıdır ve uyulmadığı zaman hukuksal bir yaptırımı gerektirmez.
d) Görgü kurallarının yaptırımı; ayıplanma, kınanma ve toplumdaki dışlanmadan ibaret olabilir
e) Görgü kuralları daha öznel, hukuk kuralları ise genel bir nitelik taşır.

3- Aşağıdakilerden hangisi hukukun fonksiyonlarından biri değildir?

- a) Hukukun düzen sağlaması b) Hukukun güvenlik sağlaması c) Hukukun toplumsal yarar sağlaması
d) Hukukun eşitlik sağlaması e) Hukukun özgürlük sağlaması

4- "Hukuk kurallarının idesi olan adalet, ahlak kurallarının asgari etiğini oluşturur" cümlesi ile ilgili olarak, aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- a) Adalet kavramı, hukuk ile ahlakın kesiştiği bir alanda yer alır.
b) Hukuk, adaletli bir toplumsal yaşam; ahlak iyi bir birey yaratmaya çalışır.
c) İyi bir birey olmak, önce adaletli olmakla başlar.
d) Adaletli bir toplumsal düzen oluşturulduğunda, iyi bir toplumsal düzen de yaratılmış demektir.
e) Adalet değeri, her bireyin iç yasa koyucusu tarafından iyi bir davranış olarak kabul edildiğinden, objektif ahlaki bir değerdir.

5- Aşağıdakilerden hangisi pozitif hukuk ile doğal hukuk arasındaki farklardan biri değildir?

- a) Pozitif hukuk; yürürlükte bulunan kanun, tüzük, yönetmelik gibi tüm mevzuatı, hukuk olarak kabul eder; doğal hukuka göre ise, hukuk kuralının maddi bir materyalinin olmasına gerek yoktur.
b) Pozitif hukuk; hukuk kurallarının belli bir zamanda ve belli bir toplumda yürürlükte olacağını kabul eder; doğal hukuk, tüm toplumlar ve zamanlar için genel geçer nitelikte ilkelerin varlığını savunur.
c) Pozitif hukuka göre hukuk kuralları yazılı olmalıdır, yazılı olmayan bir kuraldan hukuk kuralı olarak bahsedilemez; doğal hukuka göre ise, hukuk kuralının yazılı olmasına gerek yoktur, insanın doğası gereği var olan ilkelerdir
d) Pozitif hukuk; hukuku, belli bir zaman ve belli bir toplumda yürürlükte bulunan yazılı normlar bütünü olarak tanımlar; doğal hukuk ise, hukuku adaletle yönelmiş toplumsal yaşama düzeni olarak tanımlar.
e) Pozitif hukuk ile doğal hukuk çeliştiği zaman, pozitif hukuk ancak doğal hukukun içeriğine uygun olduğu ölçüde yürürlükte kalabilir.

6- Aşağıdakilerden hangisi hukukun düzen fonksiyonuna sahip olmasının doğrudan sonuçlarından biri olarak kabul edilemez?

- a) Hukuk Muhakemeleri Kanunu uyarınca her bir mahkemenin görev alanının belirlenmiş olması
b) BK m. 27 uyarınca emredici ilkelere, ahlaka, kamu düzenine ve kişilik haklarına aykırı olarak yapılan her sözleşmenin kesin hükümsüz kabul edilmesi
c) MK m. 8 uyarınca herkesin hak ve borçlara sahip olmada eşit kabul edilmeleri
d) Anayasa uyarınca herkesin temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınmış olması
e) MK m. 1'in yaptığı atıf uyarınca örf ve adetlerin bir hukuk kaynağı haline getirilmiş olması

7- Aşağıdakilerden hangisi malvarlığı alanındaki haklarla kişi varlığı alanındaki haklar arasındaki farklardan biri değildir?

- a) Malvarlığı alanındaki hakların para ile ölçülmesine karşılık, kişi varlığı alanındaki haklar parayla ölçülmez.
b) Malvarlığı hakları kural olarak başkasına devredilebilir, miras yoluyla intikal edebilir; kişi varlığı hakları başkasına devredilemez, miras yoluyla geçmez.
c) Borçlar hukuku sözleşmeleri malvarlığı alanında yer alır, evlenme sözleşmesi gibi sözleşmeler kişi varlığı alanında yer alır.
d) Malvarlığı hakları sadece bu hakkı doğuran ilişkinin karşı tarafına karşı ileri sürülebilir, kişi varlığı hakları herkese karşı ileri sürülebilir.
e) Malvarlığı alanında yaptırım, tüm malvarlığı üzerinde uygulanır; kişi varlığı alanında ise kişi üzerinde bir yaptırım uygulanamaz, bu alanın kendine özgü yaptırımları vardır.

- 8- I. Çocuğun, bedensel veya zihinsel gelişimi tehlikede bulunduğu, ana babasının yanından alınarak koruyucu bir ailenin yanına yerleştirilmesi
II. Sözleşmenin ifasının borçlu için aşırı güçlük teşkil etmesi halinde, sözleşme şartlarında uyarlamaya gidilmesi
III. Tüketici mevzuatında tüketicilerin lehine olmak üzere getirilen yeni düzenlemeler
IV. Kamu kurumları ile olan ilişkilerde bireylere bilgi edinme hakkının sağlanmış olması

Yukarıdaki hukuk normlarından hangileri sosyal adalet ilkesinin bir gereği olarak yasalarımıza girmiştir?

- a) I, II b) I, III c) III, IV d) I, II, III e) II, III, IV

9- Hak kavramının teorik açıklamasını yapmak üzere ortaya atılan menfaat teorisi, aşağıdaki pandektistlerden hangisi tarafından geliştirilmiştir?

a) Dernburg b) Windscheid c) Von Brinz d) Jhering e) Bekker

10- Aşağıdakilerden hangisi güvenlik sağlaması için bir hukuk normunun taşıması gereken özelliklerden biri değildir?

- a) Maddi bir varlığının olması b) Emredici olması c) Geçerli olması d) Etkili olması
e) İhlali halinde yaptırımın süratli bir şekilde uygulanması

11- Aşağıdakilerden hangisi çete kuralları ile hukuk kuralları arasındaki farkı en iyi ve doğru bir biçimde ifade eder?

- a) Hukuk meşrudur, çete meşru değildir.
b) Hukuk maddi bir cebir uygular, çetenin yaptırım gücü yoktur.
c) Hukuk kanunlara dayanır, çetenin kanunları yoktur.
d) Hukuk kuralı bir kanun koyucunun iradesinin ürünüdür, çete kuralının kanun koyucusu yoktur.
e) Hukuk, adalete yönelmiştir; çete kuralları, çete liderinin ya da belirli bir grubun çıkarlarını korumayı amaç edinmiştir.

12- Aşağıdaki haklardan hangisi kişiye bağlı bir hak olarak kabul edilemez?

- a) Evlenme hakkı b) Boşanma hakkı c) İntifa hakkı d) Vasiyetname yapma hakkı e) Yenilik doğuran hak

13- Aşağıdaki hükümlerden hangisinde bir ahlak kuralı ile bir hukuk kuralının örtüştüğü söylenemez?

- a) BK m. 27 uyarınca; ahlaka aykırı sözleşmelerin kesin hükümsüz sayılması
b) BK m. 81 uyarınca; ahlaka aykırı bir sonucun gerçekleşmesi için verilen şeyin geri istenememesi
c) BK m. 49/2 uyarınca; ahlaka aykırı bir fiille kasten başkasına zarar veren kimsenin bu zararı gidermekle yükümlü olması
d) BK m. 78 uyarınca; ahlaki bir ödevin yerine getirilmiş olmasından kaynaklanan zenginleşmenin geri istenememesi
e) MK m. 340/1 uyarınca; ana babanın, velayet hakkı kapsamında, çocuğun bedensel, zihinsel ve ruhsal olduğu kadar ahlaki gelişimini de sağlamak zorunda olması

14- MK m. 4 uyarınca; kanunun takdir yetkisi tanıdığı hallerde veya durumun gereği ya da haklı sebeplerin göz önünde bulundurulması emredildiğinde hakim, hukuka ve hakkaniyete göre karar verecektir. Aşağıdakilerden hangisi bu hükmün kapsamına girmez?

- a) Haksız fiilden doğan tazminat miktarının tayini
b) Ayırt etme gücünü geçici olarak kaybetmiş kişilerin verdikleri zararlardan dolayı ödeyecekleri tazminatın kapsamının tayini
c) Yoksulluk nafakasının ödeme biçimine (gelir şeklinde veya toptan ödeme) karar verme
d) Çocuğun, aile içindeki gelişimi tehlikede olduğu vakit, hakimin gerekli önlemleri alması
e) Çifte evlilik nedeniyle açılan bir evliliğin butlanı davasında hakimin butlan kararı vermesi

15- İrade teorisyenlerine göre hak, "hukukun tanınan bir irade hakimiyeti" olarak tanımlanır. Buna göre, kişinin menfaati bulunsun bile hukukun kendisine irade hakimiyeti verilmemişse hakkı da yoktur.

Bu izaha göre, aşağıdaki hukuk normlarının hangisinde bir hakkın varlığından bahsedilemez?

- a) Hukuka ve ahlaka aykırı bir sonucun gerçekleşmesi için verilen şey geri istenemez (BK m. 81)
b) Sebepsiz zenginleşmede, zenginleşen iyi niyetli ise, yaptığı zorunlu ve yararlı giderleri geri isteyebilir (BK m. 80/1)
c) Seçimlik borçlarda, hangi edimin ifa edileceğini seçme hakkı kural olarak borçluya aittir (BK m. 87).
d) Velayet hakkı kendisine bırakılmayan ana veya baba, çocukla kişisel ilişki kurmayı isteme hakkına sahiptir (MK m. 323)
e) Mirasbırakan, kanunda öngörülen sebeplerden biriyle mirasçısını mirasçılıktan çıkarabilir (MK m. 510/1)

16- Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanunun 10 mad./3. fıkrasında, önceki Medeni Kanun zamanında evlenmiş olan eşlerin eğer isterlerse, yeni kanunun edinilmiş mallara katılma rejimini, evlenme tarihinden itibaren yürürlüğe koyabilecekleri hükmü yer almaktadır. Bu hüküm aşağıdaki yargılardan hangisini destekler?

- a) Tüm evliliklerde edinilmiş mallara katılma rejimi, ancak eşler kabul etmişlerse yürürlüğe girecektir.
b) Eski kanuna göre evlenmiş olan eşlerin evlilikleri, yeni Medeni Kanun uyarınca geçerli olmayacaktır.
c) Önceki kanun zamanında evlenmiş olan eşler, eğer isterlerse, yeni kanundaki mal rejimlerinden birini seçebilirler.
d) Edinilmiş mallara katılma rejimi, kanunların geçmişe yürütülemeyeceği kuralının bir istisnasını teşkil eder.
e) Yeni kanun uyarınca tek geçerli mal rejimi, edinilmiş mallara katılma rejimidir.

17- Bir hukuk normunun, şekli geçerlik şartlarına uygun olarak yürürlüğe girmiş olması gerekir. Olağan olan, her hukuk normunun şekli geçerlik şartlarına uygun olarak çıkarıldığı tarihte yürürlüğe girmesidir. Hukuk normu belirsiz, anlaşılmaz, çelişkili olmamalı ve çok sık değişmemelidir.

Yukarıdaki paragrafın yazarı, hukuk normunun taşıması gereken özelliklerden hangisini anlatmaya çalışmaktadır?

- a) Hukuk normunun emrediciliği b) Hukuk normunun yazılılığı c) Hukuk normunun bağlayıcılığı
d) Hukuk normunun etkililiği e) Hukuk normunun geçerliliği

- 18- -MK m. 652 uyarınca sağ kalan eş, aile konutunun ve ev eşyasının miras payı karşılığında kendisine verilmesini isteyebilir.
-MK m. 605'e göre, yasal ve atanmış mirasçılar mirası reddedebilirler.
-BK m. 87'ye göre, seçimlik borçlarda hangi edimin ifa edileceğine karar verme yetkisi kural olarak borçluya aittir.

Belirtilen bu hükümlerde, hak sahibine tanınan hakkın ortak niteliği, aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- a) Alacak hakkı b) Yenilik doğuran hak c) Ayni hak d) Mutlak hak e) Kişiye bağlı hak

19- Örf ve adet kuralları ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- a) Örf ve adet kurallarının oluşumunda uzun süreli tekrarlanma şeklinde maddi unsur, bağlayıcılık fikri şeklinde manevi unsura ihtiyaç vardır.
b) Örf ve adetler akla dayalı olmayabilir, alışkanlıkların yerleşmesiyle de örf ve adetler doğabilir.
c) Hakimin, hakkında hüküm bulunmayan meselelerde örf ve adete göre karar vermesi gerektiğini belirten MK m. 1 kuralı, aynı zamanda bir örf ve adet kuralıdır.
d) Örf ve adet kuralları toplumsal yaşamı kolaylaştırmayı hedefler.
e) Örf ve adet kurallarının yaptırımı dışsaldır; toplum tarafından ayıplanma, kınanma ve dışlanmadır.

20- Aşağıdakilerden hangisi bir doğal hukuk ilkesi olarak kabul edilemez?

- a) Adaletli olma ilkesi b) Dürüstlük ilkesi c) Eşit muamele ilkesi d) Kimseye zarar vermeme ilkesi e) Söze sadakat ilkesi

BU ÖRNEKLERİ 1

Aşağıdaki sorularda yer alan soruları "Fatih Dügü, Erkan Demirtaş, Hakan Kaya, Mustafa Düzgün, Dursun Yılmaz, 2012" kitabından ve KPSS'de çıkan sorulardan yararlanılarak hazırlanmıştır.

1) Tüzük çıkarabilmek için aşağıdakilerden hangisinin olması gerekmez?

- A) Danıştay'ın görüşü.
- B) Cumhurbaşkanının imzalaması.
- C) Anayasa Mahkemesi kararı.
- D) Bakanlar Kurulu'nun kararı.

2) Aşağıdakilerden hangisi bağlayıcı kaynaklar arasında yer almaz?

- A) Anayasa
- B) Yönetmelik
- C) Yargı Kararı
- D) Tüzük

3) Özel hukuk ve ceza hukukundan doğan uyuşmazlıklar hangi mahkemede çözüme kavuşturulur?

- A) Anayasa mahkemesi
- B) İdari mahkemeler
- C) Adalet mahkemeleri
- D) Askeri mahkemeler

4)"Devletin temel yapısını, yönetim biçimini, devlet organlarının birbirleriyle ilişkilerini, kişilerin temel hak ve özgürlüklerini düzenler." Burada tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüzük
- B) Yasa
- C) Anayasa
- D) Yönetmelik

5) Bir geleneğin yahut bir alışkanlığın hukuk kuralı durumuna gelebilmesi için aşağıdakilerden hangisine ihtiyaç yoktur?

- A) Devlet desteği
- B) Süreklilik
- C) Genel inanç
- D) Yasalarda boşluk olması

6) Ağızda lokma varken konuşulmaması, başkası konuşmasını bitirmeden araya girilmemesi gibi haller aşağıdaki toplumsal düzen kurallarından hangisine örnek teşkil eder?

- A) Ahlak kuralları
- B) Din kuralları
- C) Örf ve Adet hukuku kuralları

D)Görgü kuralları

7) Aşağıdakilerden hangisi hukukun öngörmediği bir müeyyide türüdür?

- A) Ceza verme B) Geçerli sayma
C) Dışlama D) Yokluk

8). Hukuka aykırı bir davranışı ile başkasına zarar veren kimse bu zararı karşılamakla yükümlü tutulması ne tür bir müeyyidedir?

- A) Geçerli saymama B) Hapis verme
C) Zorla yaptırma D) Tazminat

9) Tüzük çıkarma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Başbakanlık B) Bakanlar Kurulu
C) İçişleri Bakanlığı D) Milli Eğitim Bakanlığı

10) Aşağıdakilerden hangisi karma hukuk dallarındandır?

- A) Vergi hukuku B) Ticaret hukuku
C) Hava hukuku D) Medeni hukuk

11) Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir tüzel kişidir?

- A) Dernek B) Vakıf
C) Belediye D) Ticaret Şirketi

12) Ayırt etme gücüne sahip küçükler fiil ehliyeti yönünden hangi sınıfa girerler?

- A) Tam ehliyetliler B) Sınırlı ehliyetliler
C) Sınırlı ehliyetsizler D) Tam ehliyetsizler

13) Yargısal yolla reşit sayılan kişi kanunen en erken kaç yaşında evlenebilir?

- A) 18 B) 15 C) 16 D) 14

14) Bir kimseden uzun süre haber alınamaması nedeniyle gaipliğine mahkemece karar verilebilmesi için geçmesi gereken asgari süre ne kadardır?

- A) 1 yıl B) 3 yıl C) 5 yıl D) 2 yıl

15) Aşağıdakilerden hangisi belediye tüzel kişiliğinin çıkarabileceği düzenleyici işlemlerden biri değildir?

- A) Tüzük B) Yönetmelik
C) İmar planı D) Genelge

16.) Aşağıdakilerden hangisi idari yargı kuruluşları arasında yer alır?

- A) Vergi Mahkemeleri B) Yargıtay
C) Sayıştay D) Sulh Hukuk Mahkemesi

17) Cenin mirasçı olabilir mi?

- A) Sağ doğmak koşuluyla olabilir.
B) Tam doğmak koşuluyla olabilir.

- C) 18 yaşını tamamlayıncaya kadar olamaz.
D) Sağ ve tam doğması koşuluyla olabilir.

18) Aşağıdakilerden hangisi normlar hiyerarşisinde en altta yer alır?

- A) Uluslararası antlaşma B) Yönetmelik C) Kanun D) Kanun Hükmünde Kararname

19) Aşağıdakilerden hangisine karşı Anayasa Mahkemesinde dava açılamaz?

- A) Tüzük B) Meclis iç tüzüğü C) Kanun D) KHK

20) 1982 Anayasası'na göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kural olarak dört yılda bir yapılır.
B) Savaş sebebiyle seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verilebilir.
C) Bir kişinin üç dönemden fazla milletvekili seçilmesi mümkün değildir.
D) Anayasa'da belirtilen şartlar altında Cumhurbaşkanı'nın kararı ile seçimler yenilenebilir.